

Maatschappelijke Adviesraad Barendrecht
T.a.v. de voorzitter

Uw brief van: 16 maart 2023
Uw kenmerk: n.v.t.
Bijlage(n): n.v.t.

Ons kenmerk: 756691
Contactpersoon: S. Rambharos
Team: Beleid en ontwikkeling Sociaal
Domein
Telefoonnummer: 14 0180
Datum: 11 april 2023

Onderwerp: Reactie op advies Maatschappelijke Adviesraad Barendrecht inzake de Beleidsregels
bekostiging leerlingenvervoer Barendrecht 2023

Geachte voorzitter,

Op 16 maart 2023 ontvingen wij van u uw advies bij de concept Beleidsregels bekostiging
leerlingenvervoer Barendrecht. Hartelijk dank voor het door u uitgebrachte advies. In deze brief ontvangt
u onze reactie op de uitgebrachte adviezen.

De volgorde van een aantal artikelen is aangepast. Daardoor komt de nummering in de vastgestelde
beleidsregels niet geheel overeen met de nummering in de concept-beleidsregels die aan u waren
toegestuurd. In deze brief houden we vast aan de nummering uit de concept-beleidsregels en het door u
uitgebrachte advies.

Advies 1 - Wachtlijsten)

*Het is uw voornemen om leerlingen die als gevolg van een wachtlijst langer dan 2 jaar op een verder
gelegen school onderwijs ontvangen, het vervoer naar de verder gelegen school blijven te bekostigen
(artikel 12 lid 1 en 2). Uw maatschappelijke adviesraad onderschrijft dit voornemen als een waardevolle
verbetering van de beleidsregels leerlingenvervoer.*

Reactie: We zijn blij te horen dat jullie kunnen instemmen met de voorgestelde wijziging. We zijn ervan
overtuigd dat deze wijziging bijdraagt aan de continuïteit van het onderwijs en het vervoer voor de
leerlingen.

Advies 2 – Schakelklas)

*Uw maatschappelijke adviesraad kan zich in uw voorstel vinden van de door u voorgestelde wijzigingen
met daarbij de navolgende opmerkingen:*

- 1. De gemeente zou zich de ruimte moeten verschaffen om, in voorkomende gevallen, een vervoersvoorziening voor het tweede jaar van de schakelklas te kunnen verstrekken wanneer dit de arbeidsparticipatie van de ouders ten goede komt (of het ontbreken van een dergelijke voorziening de arbeidsparticipatie van de ouders onevenredig zou bemoeilijken);*
- 2. Uitgangspunt zou moeten zijn dat ouders van leerlingen van schakelklassen zo snel mogelijk deel uitmaken van de Nederlandse samenleving. Een voorziening leerlingenvervoer ten behoeve van deelname aan een schakelklas zou dan ook alleen moeten worden toegepast wanneer ouders niet zelf kunnen zorg dragen voor het vervoer, al dan niet in samenwerking met ouders van andere leerlingen. De gemeente zou hierin hulpvaardig maatwerk moeten leveren, bijvoorbeeld door te bemiddelen in het organiseren van passend vervoer (bijvoorbeeld een fiets of het volgen van fietslessen voor de ouder). Uw maatschappelijke adviesraad ziet dit als een concrete toepassing van zogenoemd integraal sociaal beleid.*

Reactie: Wij zijn blij met uw instemming op de voorgestelde wijzigingen. Ook danken wij u voor de gegeven opmerkingen die aansluiten op de wijziging. Het vervoer naar schakelklassen in het tweede jaar is een uitzondering, aangezien het taalonderwijs in principe voor 1 jaar wordt gegeven. Wanneer vervoer naar een schakelklas in het tweede jaar wordt verstrekt, wordt gekeken naar de begeleidingsmogelijkheden van de ouders, net zoals dat wordt gedaan bij leerlingen die regulier onderwijs volgen. Voor de dagen waarop ouders geen inburgeringsverplichtingen hebben gelden in het tweede jaar de reguliere criteria uit de verordening en de beleidsregels. Ook op die dagen wordt in bepaalde gevallen geen begeleiding van ouders verwacht (artikel 16 lid 2 van de beleidsregels). Arbeidsparticipatie kan een van die redenen zijn.

Het tweede punt wat u noemt is al praktijk in de gemeente Barendrecht. In de periode dat de leerling het taalonderwijs volgt wordt door de betrokken partijen (Stichting Vluchtelingenwerk, MEE op weg, scholen) ernaar gestreefd de leerling zo spoedig mogelijk zelfstandig te leren reizen.

Advies 3 – Meerjarenbeschikking)

Uw maatschappelijke adviesraad stelt voor om in beginsel geen onderscheid te maken tussen eenjarige en meerjarige beschikkingen.

Onder de paragraaf meerjarige beschikking wordt de indruk gewekt dat onderscheid wordt gemaakt tussen typen vervoer in plaats van onderscheid op basis van te verwachten ongewijzigde lichamelijke en/of geestelijke omstandigheden. Dit lijkt ons onjuist. Of sprake is van fiets, openbaar vervoer of een andere vorm van vervoer, zou niet relevant moeten zijn voor de afweging om onder (te verwachten) gelijkblijvende omstandigheden een meerjarige beschikking af te geven.

Uw maatschappelijke adviesraad stelt daarnaast voor het verstrekken van beschikkingen voor de relevante periode als uitgangspunt te nemen, waarin doorgaans de (verwachte) duur van het onderwijs, onder gelijke omstandigheden, leidend is. Praktisch komt daarmee het onderscheid tussen eenjarige en meerjarige beschikkingen te vervallen. Dit komt de regeldruk van zowel de (ouders van) leerlingen als van de gemeente ten goede.

Onderwerp: Reactie op advies Maatschappelijke Adviesraad Barendrecht   Pagina 3 van 6
inzake Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer Barendrecht

Navolgend voorstel voor wijziging van de relevante artikelen voorziet hierin. Uitgegaan wordt van beleidsregels die zo goed mogelijk aansluiten bij de praktijk. Daarbij zijn voldoende waarborgen ingebouwd om (als gemeente) tussentijds te kunnen wijzigen.

- a) *De beschikking wordt afgegeven voor de periode waarin ten aanzien van de reismogelijkheden en lichamelijke of geestelijke situatie geen wijzigingen worden verwacht;*
- b) *Wanneer het onder a bedoelde onderwijs wordt beëindigd, vervalt de beschikking leerlingenvervoer, tenzij aantoonbaar binnen een redelijke termijn het onderwijs wordt hervat;*
- c) *Ten behoeve van de einddatum beschikking leerlingenvervoer wordt verwezen naar documentatie waaruit blijkt welk onderwijs en gedurende welke (verwachte) periode wordt gevolgd. De gemeente kan deze informatie tussentijds verifiëren;*
- d) *De beschikking kan [eenzijdig door de gemeente] worden gewijzigd wanneer relevante wijzigingen in het (gemeentelijk) beleid ten behoeve van leerlingenvervoer en/of passend onderwijs en/of relevante stelselwijzigingen hebben plaatsgehad;*
- e) *Wanneer wijzigingen ten aanzien van de reismogelijkheden en/of lichamelijke of geestelijke situatie hebben plaatsgehad, of daarvan het vermoeden bestaat, kan een verzoek tot wijziging van de beschikking worden gedaan.*

Indien u het voorstel van uw maatschappelijke adviesraad overneemt, dient uw voorstel beleidsregels leerlingenvervoer hierop aangepast te worden. Elders in de concept beleidsregels wordt immers een eenjarige beschikking als uitgangspunt genoemd.

Reactie:

De uitgangspunten van uw advies zijn grotendeels in lijn met de wijziging van de beleidsregels. Waarom we de verschillende adviezen niet overnemen lichten we hieronder toe.

Een vervoersvoorziening is passend als deze aansluit bij zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling. Het kan ook passend zijn om voor een kortere periode (bijv. 1 jaar) een vervoersvoorziening toe te kennen. Soms is een beschikking voor een jaar passend, soms een meerjarenbeschikking. Per leerling wordt gekeken wat voor hem of haar passend is. Deze wijziging van de beleidsregels beoogt het beschikken voor meerdere jaren wel als uitgangspunt te nemen. Uw voornaamste punt a is in de beleidsregels verwerkt onder artikel 4 lid 1 sub b voor het aangepast vervoer. Voor de fiets- en ov-kostenvergoeding kan ten hoogste de beschikking voor drie jaren worden afgegeven, omdat dit veelal leerlingen betreffen waarbij de zelfstandigheid en de reismogelijkheden vaker veranderen.

De wijziging naar een meerjarenbeschikking is een grote vooruitgang in het belang van de leerlingen. Als een meerjarenbeschikking wordt afgegeven wordt in lijn met uw advies een relevante periode als uitgangspunt genomen. Daarmee sluiten we aan bij de onderwijsbehoefte. Een meerjarenbeschikking voor aangepast vervoer kan voor het basisonderwijs maximaal worden afgegeven tot het einde van de basisschoolperiode of het einde van de toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Voor het voortgezet onderwijs kan de meerjarenbeschikking worden afgegeven tot het einde van de TLV. De TLV wordt afgegeven door een samenwerkingsverband Passend Onderwijs en sluit aan bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Een TLV kan ook voor de gehele schoolperiode worden afgegeven.

Advies 4 – Fietsvergoeding en fietsafstanden)

Een kind dat regulier basisonderwijs volgt, hoeft nooit meer dan twee kilometer te overbruggen.¹ Als kinderen regulier onderwijs kunnen volgen, maar naar een andere basisschool dan de dichtstbijzijnde gaan, is dat strikt genomen een keuze. De beleidsregels leerlingenvervoer hebben echter geen betrekking op een vrijwillige keuze, maar op de noodzaak tot het volgen van passend onderwijs op een daarvoor passende onderwijslocatie. Fietsvervoer kan van toegevoegde waarde zijn voor het welzijn van de leerling, maar is ook een (aanzienlijk) goedkoper alternatief voor de voorziening voor aangepast vervoer. Fietsvervoer zou derhalve gestimuleerd kunnen worden.

Uw maatschappelijke adviesraad stelt voor de afstandsnormen voor fietsvervoer aan te passen, zodanig dat elk kind dat, op grond van het volgen van passend onderwijs, noodzakelijkerwijs naar een onderwijslocatie moet dan de dichtstbijzijnde basisschool voor vergoeding in aanmerking komt wanneer de noodzakelijke afstand 2 kilometer of meer is.

Ten aanzien van voortgezet speciaal onderwijs is onvoldoende duidelijk wat de term 'in eerste instantie zelfstandig' betekent. Uw maatschappelijke adviesraad stelt voor dit te verduidelijken.

Een grotere fietsafstand is niet ongebruikelijk of onwenselijk voor kinderen van 12 jaar of ouder. Wel dient rekening te worden gehouden met bijzondere omstandigheden waarin een leerling reist naar een locatie voor voortgezet speciaal onderwijs. In tegenstelling tot kinderen die naar reguliere middelbare scholen (in de directe omgeving) fietsen, is de kans klein dat een leerling van voortgezet speciaal onderwijs samen met andere leerlingen kan fietsen. Dit kan ongewenste (verkeers)veiligheidsrisico's met zich mee kunnen brengen. Uw maatschappelijke adviesraad is van mening dat de gemeente hierin een zorgplicht heeft en in de beschikking zou moeten motiveren waarom de gemeente van oordeel is dat de betreffende leerling onder de betreffende omstandigheden de beoogde route veilig, goed en doorgaans alleen zou moeten kunnen afleggen. De gemeente kan evenzo motiveren waarom zij van oordeel is dat dit niet (goed) mogelijk is.

Reactie: Bedankt voor dit advies. Veel kinderen die leerlingenvervoer nodig hebben gaan echter niet naar een reguliere school, maar naar speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. Als een school binnen zes kilometer van de woning staat, bestaat in beginsel geen recht op een vervoersvoorziening voor fietsvergoeding, ov-kostenvergoeding of aangepast vervoer. Uw voorstel om de afstandsnormen voor fietsvervoer aan te passen naar twee kilometer kunnen wij niet overnemen. In de Verordening bekostiging leerlingenvervoer Barendrecht 2023 is in artikel 9 bepaald dat een leerling pas voor vergoeding in aanmerking komt wanneer de afstand meer dan zes kilometer bedraagt. Dat is uiteraard anders als leerlingen vanwege een beperking niet zelfstandig kunnen reizen (artikel 9 lid 2).

Met het zinsdeel 'in eerste instantie zelfstandig tot maximaal 10 km' wordt bedoeld dat we verwachten dat een leerling op het voorgezet speciaal onderwijs in principe 10 kilometer kan fietsen (eventueel met begeleider). Dit is echter afhankelijk van de ontwikkelingsleeftijd en de mate waarin de leerling zelfstandig en veilig de route kan afleggen.

Onderwerp: Reactie op advies Maatschappelijke Adviesraad Barendrecht
inzake Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer Barendrecht

Pagina 5 van 6

Advies 5 – Vervoer)

Uw maatschappelijke adviesraad spreekt haar zorgen uit over de benadering van zogenoemd wangedrag binnen het vervoer (artikel 24). Wangedrag wordt uitsluitend belicht vanuit de veronderstelling dat het kind verantwoordelijk is voor zijn gedrag en dat de ouders verantwoordelijk zijn voor de benodigde begeleiding, ook wanneer het gedrag het gevolg is van de (medische) chronische omstandigheid waarvoor de leerling gebruik maakt van het leerlingenvervoer. Met de benadrukking dat kinderen geen eigen verantwoordelijkheid zouden kunnen hebben. Ook is uw maatschappelijke adviesraad van mening dat ouders ook 'buiten de deur' verantwoordelijkheid dragen voor (het gedrag van) hun kind. Echter, de context van het leerlingenvervoer is complex. Opmerkelijk is daarbij dat bijvoorbeeld pas onder c van artikel 24 wordt gesproken over gedrag als mogelijk gevolg van de chronische omstandigheid.

Uw maatschappelijke adviesraad stelt voor dit gehele onderwerp nader te bestuderen en, bijvoorbeeld, aan de stappen toe te voegen dat ruimte zou moeten zijn voor maatwerk en lerend effect. En stelt voor dat bij (vermeend) wangedrag van de leerling de mogelijkheid wordt geboden voor een onafhankelijke beoordeling van de situatie. Het is daarbij gewenst dat ervaringsdeskundigen deel uitmaken van de beoordelingscommissie. Doel van een dergelijke beoordeling zou primair moeten zijn dat een oplossing voor de ervaren problemen wordt gevonden; de schuldvraag staat niet centraal.

Een dergelijke beoordeling dient, naar het oordeel van uw maatschappelijke adviesraad, te worden aangeboden onder artikel 24, lid a.

In de beleidsregels wordt onvoldoende duidelijk op grond waarvan kennelijk is vastgesteld dat sprake is van wangedrag. Praktijk is echter dat noch de gemeente noch de ouders aanwezig zijn bij het vervoer en dat doorgaans degenen die getuige zijn van dergelijk gedrag deel uitmaken van de relevante groepsdynamische omgeving, inclusief chauffeur en medeleerlingen. In artikel 24, lid a, bedoelde brief zou derhalve nadrukkelijk moeten worden vermeld dat de leerling betrokken lijkt te zijn bij een situatie die als onveilig of ongewenst zou kunnen worden beoordeeld en dat betrokkenen ten behoeve van ieders welzijn tijdens het vervoer worden uitgenodigd voor een gesprek met de beoordelingscommissie om te komen tot verbeterde omstandigheden tijdens het vervoer.

Een voordeel van voornoemde aanpak is dat een dergelijke brief eerder (en daarmee meer preventief) kan worden verstuurd. Immers, de onder artikel 24.a. beoogde brief zou de gemeente pas kunnen versturen als zij, met bewijzen onderbouwd, heeft vastgesteld dat daadwerkelijk sprake is van wangedrag door bedoelde leerling. De kans bestaat bovendien dat een dergelijke brief en aanpak, zoals in de huidige concept beleidsregels voorgesteld, te zeer uitgaat van een oordeel en vermeende schuldvraag. Dit komt het realiseren van passende oplossingen niet ten goede.

In het verlengde van bovenstaande geeft uw maatschappelijke adviesraad mee dat zogenoemd (vermeend) wangedrag van kinderen een grote diversiteit aan oorzaken heeft. Bepaalde gedragingen zouden ook het gevolg kunnen zijn van bijvoorbeeld huiselijk geweld, kindermishandeling en/of onbehandelde trauma's. Alleen al de mogelijkheid dat dit (ook) een oorzaak van het (vermeende) wangedrag zou kunnen zijn, zou redenen moeten zijn om de door u voorgestelde aanpak conform bovenstaande aan te passen. Het doel staat daarbij centraal: dat alle leerlingen veilig en plezierig naar school kunnen gaan en de daarbij betrokken medewerkers hun werk naar behoren (kunnen) doen.

Reactie: Dank voor uw suggesties. Het benoemde artikel over wangedrag binnen het vervoer is bedoeld om enigszins een richtlijn met maatregelen te hebben voor ongewenst gedrag. Wij begrijpen goed dat het

Onderwerp: Reactie op advies Maatschappelijke Adviesraad Barendrecht   Pagina 6 van 6
inzake Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer Barendrecht

gaat om een kwetsbare doelgroep, waarop vanzelfsprekend op individueel niveau gekeken wordt naar wensen, uitdagingen en mogelijkheid tot maatwerk.

Voor de beoordeling van het wangedrag zijn alle chauffeurs die ingezet worden gecertificeerd en getraind om situaties naar behoren in te kunnen schatten. Te allen tijde wordt het gesprek met de ouders/verzorgers gevoerd, wat een indicatie is voor individuele behandeling van de casus. Wij zijn ervan overtuigd dat wij situaties van wangedrag samen met de ouders, de leerling en de vervoerder kunnen oplossen op basis van een persoonlijke aanpak.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Barendrecht,

de secretaris,

G.J. Bravenboer

de burgemeester,

drs. G. Veldhuijzen

